
Plenarhandling

B9-0311/2021

2.6.2021

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalanden av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om hanteringen av de globala utmaningarna till följd av covid-19: effekterna av undantaget från WTO:s Trips-avtal för vacciner, behandling, utrustning och ökad produktions- och tillverkningskapacitet i utvecklingsländerna när det gäller covid-19
(2021/2692(RSP))

**Samira Rafaela, Karen Melchior, Dita Charanzová,
Liesje Schreinemaker, Svenja Hahn, Nicola Danti, Nicolae Ștefănuță,
Frédérique Ries, Petras Auštrevičius, Martin Hojsík**
för Renew-gruppen

Europaparlamentets resolution om hanteringen av de globala utmaningarna till följd av covid-19: effekterna av undantaget från WTO:s Trips-avtal för vacciner, behandling, utrustning och ökad produktions- och tillverkningskapacitet i utvecklingsländerna när det gäller covid-19 (2021/2692(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Världshandelsorganisationens (WTO) avtal om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Trips), som trädde i kraft den 1 januari 1995,
- med beaktande av Dohaförklaringen om Trips-avtalet och folkhälsa som antogs den 14 november 2001,
- med beaktande av Indiens och Sydafrikas förslag av den 2 oktober 2020 om ett undantag från bestämmelserna i Trips-avtalet,
- med beaktande av uttalandet av ambassadör Katherine Tai av den 5 maj 2021 om undantaget för Covid-19 i Trips-avtalet,
- med beaktande av det reviderade förslag till undantag från Trips-bestämmelserna som meddelades den 21 maj 2021 av 62 WTO-medlemmar,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Den 11 mars 2020 klassificerade Världshälsoorganisationen covid-19-utbrottet som en global pandemi. Den 24 maj 2021 hade mer än 166 miljoner fall bekräftats i världen, och över 3,4 miljoner dödsfall.
  - B. Den nuvarande globala covid-19-pandemin kräver en global strategi för vacciner, diagnostik, behandlingar samt produktion och distribution av utrustning. Det krävs en holistisk, vetenskaplig och faktabaserad strategi för att ta itu med de hälsoutmaningar som hör samman med pandemin.
  - C. WTO har varnat för att pandemin utgör en aldrig tidigare skådad störning av den globala sanitära situationen, ekonomin och världshandeln. Hälsomässiga störningar såsom pandemier kräver ett samordnat svar på ett globalt hot. Globala handelsstörningar och handelshinder kräver globalt samarbete och lösningar, och måste när så är möjligt åtgärdas på internationell och europeisk nivå. Produktion och distribution av vacciner och medicinsk utrustning i samband med covid-19-pandemin kan särskilt gynnas av ett brett och holistiskt synsätt på produktion och distribution.
  - D. Den 2 oktober 2020 meddelade Indien och Sydafrika medlemmarna i WTO:s Trips-råd ett förslag om undantag från vissa bestämmelser i Trips-avtalet för förebyggande, begränsning och behandling av covid-19 och ett förslag till beslut. Den 25 maj 2021 hade de allra flesta av de 227 miljoner vaccinerna exporterats till industriländer och nära allierade. Den 8 maj 2021 hade 72 miljoner exporterats till Japan, 19 miljoner till

Förenade kungariket, 18 miljoner till Kanada, 10 miljoner till Mexiko, 7 miljoner till Saudiarabien, 5 miljoner till Turkiet, 5 miljoner till Schweiz, 3 miljoner till Singapore, 3 miljoner till Colombia och 3 miljoner till Sydkorea.

- E. Från och med den 30 maj 2021 hade EU distribuerat 260 miljoner vaccin internt och exporterat 226 miljoner vaccin. EU är en ledande bidragsgivare till Covax.
- F. Regeringen Biden-Harris offentliggjorde den 5 maj 2021 ett utlåtande till stöd för undantag från immaterialrättsligt skydd för covid-19-vaccin och betonade att USA aktivt kommer att delta inom WTO i de textbaserade förhandlingar som krävs för att åstadkomma detta. Det är fortfarande oklart vad USA:s förslag innebär och om det är i linje med det förslag som lagts fram av Indien och Sydafrika.
- G. USA har varit världsledande inom produktionen av covid-19-vaccin. USA har använt sig av en krigsbefogenhet som kallas Defense Production Act (DPA) för att tvinga privata företag att fullgöra sina kontrakt i USA före andra beställningar. DPA är ett de facto-exportförbud för både vacciner och halvfabrikat för vaccinproduktion, enligt vilket USA nästan inte exporterade några vacciner eller komponenter till dessa förrän i början av maj 2021 och därmed bromsade den globala produktionen av vacciner.
- H. På grund av den exempellösa och alarmerande epidemiologiska situationen i Indien införde Indiens regering ett förbud mot export av vacciner, vilket ledde till störningar i den globala försörjningen. Covax är mycket beroende av vacciner som produceras i Indien för global distribution av vacciner.
- I. Den 21 maj 2021 lämnade 62 WTO-medlemmar in ett reviderat förslag om ett tillfälligt undantag från Trips-avtalet i syfte att göra framsteg i textbaserade diskussioner. Syftet med det reviderade förslaget är att göra undantag från genomförandet av avsnitten 1, 4, 5 och 7 i del II i Trips-avtalet samt verkställandet av del III i Trips-avtalet när det gäller hälsoprodukter och medicinsk teknik för förebyggande, behandling eller begränsning av covid-19 under en period på minst 3 år.
- J. Detta nya förslag går längre än det ursprungliga förslaget från Indien och Sydafrika och omfattar inte bara patent på vacciner utan alla hälsoprodukter och all medicinsk teknik inom hela spektrumet av immaterialrättsligt skydd, med undantag för utövande konstnärer, fonogramframställare och radio- och televisionsföretag.
- K. Allmän och rättvis tillgång till covid-19-vaccin och covid-19-behandlingar är en topprioritering för Europeiska unionen. Det krävs att alla länder snabbt och effektivt ges skydd för att man ska kunna skydda alla EU-medborgare, begränsa uppkomsten av nya virusvarianter av särskild betydelse i Europa och återupprätta EU-medborgarnas rörlighet i hela världen. En ökad produktion är avgörande för att uppnå global vaccinering. Ökad vaccintillverkning är en global prioritering. De globala leveranskedjorna för råvaror får inte hindras av protektionistiska åtgärder eller icke-tariffära handelshinder. EU anser att det finns många lovande vägar att följa och åtgärder som behöver vidtas för att bidra till detta mål.
- L. Vaccinerna mot covid-19 och det skydd av immateriella rättigheter som de medför möjliggör global produktion och distribution samt forskning, utveckling och innovation. Skyddet av immateriella rättigheter skapar en förtroendemiljö för producenter och

investerare samt långsiktig säkerhet. Forskning och utveckling kommer att vara avgörande på lång sikt för att tillverka bättre vacciner som skyddar mot nya varianter av covid-19.

- M. WHO:s generaldirektör Tedros Adhanom Ghebreyesus uppgav i april 2021 att 890 miljoner vaccindoser hade administrerats globalt, varav mer än 81 % i hög- och övre medelinkomstländer. Låginkomstländer har endast tagit emot 0,3 % av vaccinerna.
  - N. Den 14 april 2021 sade WTO:s generaldirektör Ngozi Okonjo-Iweala att hon från WTO-medlemmarna förväntar sig ”åtgärder för att ytterligare minska exportrestriktioner och hinder i leveranskedjan, och samarbete med andra organisationer för att underlätta logistik och tullförfaranden. Vi övervakar detta som en del av vårt ordinarie arbete, och vi kommer att fortsätta att göra det för att öka tillgången och upprätthålla stabila leveranskedjor. Handel har lyfts fram som en avgörande faktor i produktionen. Det åligger WTO-medlemmarna att agera”¹.
  - O. Många länder förlitar sig på Covax för att få covid-19-vacciner. Kommissionen har meddelat att Team Europe kommer att donera minst 100 miljoner vacciner till låg- och medelinkomstländer före utgången av 2021. Covax-mekanismen försvagas kraftigt av det indiska seruminstitutets beslut att stoppa donationer till Covax på grund av pandemins höga intensitet i Indien.
  - P. Vissa utvecklingsländer som fick vacciner genom Covax använde dem inte på grund av bristande förtroende och tveksamhet inför vaccinationer. Leveranskedjorna i utvecklingsländerna måste förbättras. Utvidgningen av den lokala produktionen, medvetenheten bland befolkningen och ökat stöd för distributionen i utvecklingsländerna skulle kunna öka det globala antalet vaccinerade personer.
  - Q. EU:s prioriteringar bör vara att bekämpa nationalism på hälsoområdet, hålla leveranskedjorna öppna och använda alla tillgängliga verktyg för att stödja tillgången till vaccin, diagnostik, behandlingsmetoder och andra medicinska leveranslösningar för att göra covid-19-vaccinet till en global kollektiv nytting för alla.
1. Europaparlamentet är djupt oroat över spridningen av covid-19 och dess varianter runt om i världen. Parlamentet anser att det inte bara är EU:s och dess partners ansvar utan ett globalt ansvar att garantera snabb produktion och distribution av vaccin i varje land. Parlamentet anser att exceptionella omständigheter kräver exceptionella lösningar. Parlamentet understryker den viktiga roll som Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) och Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) spelar för Europeiska unionen när det gäller att upptäcka och bedöma nya varianter av covid-19.
  2. Europaparlamentet lovordar de aldrig tidigare skådade insatser som de vetenskapliga och farmaceutiska forskarsamfundet gjort för att utveckla flera vacciner på så kort tid som har visat sig vara framgångsrika i kampen mot spridningen av covid-19.

---

¹ https://www.wto.org/english/news_e/spno_e/spno7_e.htm.

3. Europaparlamentet påminner om att kommissionen ingick förhandsavtal med enskilda vaccintillverkare på medlemsstaternas vägnar och finansierade en del av de initiala kostnaderna för vaccinproducenter från krisstödsinstrumentet på 2,7 miljarder euro.
4. Europaparlamentet är övertygat om att donationer och export av vacciner till tredjeländer är avgörande steg i vaccindistributionen, men att ökad global vaccinproduktion, bättre samordning av utbudet och starkare, diversifierade och motståndskraftiga värdekedjor för vacciner också är nödvändiga för att vacciner ska kunna distribueras runt om i världen. Parlamentet betonar att tekniköverföringsavtal och licensavtal mellan laboratorier och produktionsenheter i tredjeländer är avgörande för att öka den globala vaccinproduktionen och är ett fördelaktigt sätt att öka produktionen i tredjeländer, särskilt i Afrika. Parlamentet anser att diversifierade och kompletterande spår bör undersökas för att förbättra kampen mot pandemin. Parlamentet understryker att läkemedelsföretagen därmed har en nyckelroll i expansionen av produktionen och distributionen av vaccin.
5. Europaparlamentet betonar att produktionskapaciteten för vacciner bör prioriteras i högre grad och betonar behovet av att undvika att sätta ytterligare press på tillverkarna genom att skapa en kamp för råvaror för att framställa vacciner.
6. Europaparlamentet begär i detta avseende en grundlig analys av hur artikel 31a i Trips-avtalet ska tillämpas och genomföras framgångsrikt och hur man ska tillåta export av licenser till länder som inte kan tillgodose den inhemska efterfrågan.
7. Europaparlamentet understryker att den globala produktionen av vacciner på lång sikt måste utvidgas för att möta den globala efterfrågan. Parlamentet betonar att produktionen och distributionen av vacciner i utvecklingsländerna måste bygga på goda styrelseformer och lika tillgång till vaccin. Parlamentet understryker att investeringar i utvecklingsländernas produktionskapacitet behövs för att de ska bli självförsörjande på lång sikt. Parlamentet betonar att pandemin har visat att på grund av den låga utvecklingsnivån för hälso- och sjukvårdssystemen i vissa länder bör en global hälsostrategi för framtida pandemier diskuteras på multilateral nivå.
8. Europaparlamentet betonar att det är viktigt för WTO-medlemmarna och de berörda internationella organisationerna att arbeta gemensamt i genomförandet av strategin för tillgång till läkemedel och den globala strävan att förbättra hälsosituationen och tillgången till läkemedel till överkomliga priser.
9. Europaparlamentet är bekymrat över det exportförbud som USA och Förenade kungariket i praktiken har infört för covid-19-vacciner och halvfabrikat som behövs för vaccinproduktion, vilket lett till att mycket få vacciner faktiskt exporteras och att tillgången till de resurser som krävs för att framställa vaccinerna, såsom råvaror och aktiva farmaceutiska substanser, minskar, samt att takten i den globala vaccinproduktionen håller på att mattas. Parlamentet uppmanar med kraft USA och Förenade kungariket att omedelbart avskaffa exportförbudet och samarbeta med EU, WTO och andra partner för att lägga fram konkreta förslag för att göra vacciner tillgängliga på global nivå. Parlamentet noterar att USA:s förslag är begränsat till en textbaserad förhandling om att göra undantag från immateriella rättigheter för covid-19-vaccin inom ramen för WTO, utan att något konkret förslag lagts fram om att öka

produktionen och häva exportrestriktionerna. Parlamentet beklagar att USA och andra länder har försenat diskussionerna om tillämpningen av ett pandemifördrag som EU tagit initiativ till och som syftar till att stärka WHO:s beredskap samt insatserna vid hälsokriser.

10. Europaparlamentet anser att ökningen av den globala produktionen och distributionen av vaccin på kort sikt i hög grad är beroende av att nuvarande och framtida exporthinder undanröjs och att den internationella dialogen och samarbetet stärks. Parlamentet uppmanar alla stora internationella vaccinproducerande länder att upprätthålla sin grad av åtagande på global nivå och avskaffa alla exportrestriktioner, i syfte att öka delningen av och det globala utbudet på vacciner.
11. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att göra allt den kan för att hjälpa vaccintvecklare världen över att hitta pålitliga partner med vilka de kan dela med sig av sina kunskaper och sin teknik eller ingå tillverkningsavtal. Parlamentet välkomnar kommissionens bedömning att samarbete och frivilliga licenser är det effektivaste verktyget för att underlätta ökad produktion och utbyte av kunskap. Parlamentet insisterar på behovet av ett nära samarbete med Unitaid och läkemedelspatentpoolen för att säkerställa rättvis tillgång till vacciner, behandlingar och diagnostik i låg- och medelinkomstländer. Parlamentet noterar att kommissionens insatser för att identifiera och lösa produktionsflaskhalsar för covid-19-vaccin har gett goda resultat, och liknande initiativ bör planeras tillsammans med våra internationella partner.
12. Europaparlamentet stöder helhjärtat användningen av plattformen för WHO:s patentverktyg för läkemedel, för att säkerställa tillgång till vaccin och behandling i låg- och medelinkomstländer. Parlamentet uppmanar läkemedelsföretagen att använda sig av frivillig licensiering för att leverera ”nyckelfärdiga” vaccinproduktionspaket för att överföra kunskap och underlätta produktionen i alla länder med begränsade resurser.
13. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att WTO-medlemmarna samarbetar för att säkerställa snabb tillgång till läkemedel till överkomliga priser. Parlamentet noterar den pågående diskussionen i vissa WTO-medlemmar om möjligheten att göra tillfälligt undantag från Trips-avtalet för covid-19-vacciner. Parlamentet anser att ett Trips-undantag inte skulle förbättra den globala produktionskapaciteten på kort sikt, att EU bör vara starkt i sitt stöd till innovation och immateriella rättigheter i globala diskussioner, och att alla eventuella beslut som fattas inom den befintliga ramen bör villkoras av en verklig ökning av den globala produktionskapaciteten, så att det säkerställs att vaccinerna fördelas rättvist och jämnt. Parlamentet stöder kommissionens och Europeiska rådets nyligen gjorda uttalande och deras beredvillighet att inleda diskussioner med våra partner i WTO om den befintliga flexibiliteten i Trips-avtalet, såsom tvångslicensiering. Parlamentet påminner om att eventuella individuella lösningar inte löser dagens globala produktionsbehov, utan ingår i ett omfattande paket av åtgärder vilka alla bör utformas för att minska exportrestriktioner, öka produktionen och övervinna logistiska utmaningar.
14. Europaparlamentet understryker behovet av att stödja tillverkningskapaciteten på den afrikanska kontinenten och välkomnar med eftertryck Team Europas tillkännagivande om att ge 1 miljard euro i stöd till ett initiativ som syftar till att förbättra tillverkningen av och tillgången till vacciner, läkemedel och medicinsk teknik. Parlamentet betonar

också vikten av ett adekvat regelverk för läkemedel och insisterar på behovet av att stödja inrättandet av en afrikansk läkemedelsmyndighet.

15. Europaparlamentet noterar kommissionens tillkännagivande om sin öppenhet inför möjligheten att vid behov underlätta användningen av tvångslicensiering inom ramen för Trips-avtalet vid bevisade produktionsproblem i samband med immateriella rättigheter, för att säkerställa snabb global tillgång till vaccinproduktion. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla objektiva kriterier för om, när och i vilka fall den kommer att använda sig av tvångslicensiering. Parlamentet betonar att Trips-avtalet inte anger vilka skäl som kan användas för att motivera tvångslicensiering. Parlamentet betonar att Dohaförklaringen om Trips och folkhälsa bekräftar att det står länderna fritt att fastställa grunderna för beviljande av tvångslicenser och att avgöra vad som utgör en nationell nödsituation. Parlamentet betonar att tvångslicensiering kräver en effektiv rättslig ram och kan leda till rättsliga svårigheter i utvecklingsländerna. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka om och hur den kan ge rättsligt stöd för tvångslicensiering i de minst utvecklade länderna.
16. Europaparlamentet betonar att särskild uppmärksamhet måste ägnas åt nya utmaningar som följer av det ökade antalet producenter, såsom potentiella störningar i leveranskedjan och brist på och prisökningar för råvaror och mellanprodukter.
17. Europaparlamentet välkomnar det uttalande som kommissionen gjorde under det globala hälsotoppmötet där den tillkännagav en ökning av Team Europes löfte om minst 100 miljoner vacciner före utgången av 2021. Parlamentet insisterar på att denna donation görs via Covax. Parlamentet uppmanar alla medlemsstater att dela doser via Covax. Parlamentet välkomnar det stöd som EU:s civilskyddsmekanism har ställt till förfogande för leverans av vacciner och kompletterande material. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att avsevärt öka sitt bidrag till Covax och samtidigt se till att målet att vaccinera 70 % av EU:s vuxna befolkning uppnås senast i juli 2021. Parlamentet påminner om att EU för närvarande har stått för omkring 30 % av Covax-vaccinerna.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga alla tillgängliga medel för att garantera en snabb produktion av covid-19-vaccin och en snabb distribuering av dem runt om i världen. Parlamentet understryker vikten av att öka produktionskapaciteten och göra det möjligt att trygga försörjningen av de råvaror och aktiva farmaceutiska substanser som behövs för att framställa covid-19-vacciner.
19. Europaparlamentet uppmanar EU:s ledare att göra allt de kan för att samarbeta effektivt, undanröja alla hinder för vaccindistribution och säkerställa omfattande vaccinering globalt. Parlamentet betonar att underlåtenhet att göra detta kommer att innebära en katastrof för vår ekonomi och för folkhälsan och i slutändan förlänga denna situation som världen befinner sig i.
20. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och generaldirektören för Världshandelsorganisationen.